พระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารหรือคณะทำงานในการจัดโครงการปฏิบัติธรรม ให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกวิทยากร และฝึกอบรมวิทยากรให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมโครงการปฏิบัติธรรมเป็นอย่างมาก **ด้านการบริหารจัดการ** จากการศึกษา พบว่า ประสิทธิผลในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ยกเว้น ผู้ร่วมฟังเทศน์มีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีให้กันและกัน ข้อค้นพบดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารหรือคณะทำงานในการจัดโครงการปฏิบัติธรรม ให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการอย่างครอบคลุม และทั่วถึงในทุกๆ ส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นอย่าง

จากการศึกษาประสิทธิผลในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดพระนครศรีอยุธยา จะพบว่า การบริหารจัดการโครงการปฏิบัติธรรม ที่มีประสิทธิภาพและความสัมฤทธิ์ผลให้แก่ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรมได้นั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการในทุกๆ ด้าน การปฏิบัติธรรมกรรมฐานที่ดีนั้นต้องประกอบด้วยปัจจัยในการปฏิบัติ 4 ประการคือ บุคคลสัปปายะ การปฏิบัติธรรมแต่ละสำนักต้องมีอาจารย์ผู้ปฏิบัติธรรมเป็นสิ่งสำคัญ เมื่อมีอาจารย์ผู้ให้กรรมฐานดี มีผู้ปฏิบัติธรรม ที่เข้ามาร่วมปฏิบัติธรรมมีผู้สนับสนุนการปฏิบัติธรรมอย่างดียิ่งแล้ว การปฏิบัติธรรมย่อมสำเร็จด้วยดี อาวาสสัปปายะ สถานที่เป็นสิ่งที่สำคัญในการปฏิบัติธรรม เพราะถ้าสถานที่มีความพร้อมทั้งทางด้านเสนาสนะดี ด้านห้องน้ำ โรงอาหาร สถานที่พัก ถ้ามีความพร้อมการปฏิบัติธรรมย่อมดำเนินไปด้วยดี อาหารสัปปายะ อาหารเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติธรรม เมื่อผู้ปฏิบัติธรรมมีอาหารสำหรับเสริมสร้างร่างกายที่มีคุณภาพ และพอเพียงย่อมส่งผลต่อการปฏิบัติธรรมดี และสุดท้ายธรรมสัปปายะ ต้องมีหลักธรรมในการปฏิบัติ ถ้ามีอาจารย์ มีสถานที่ มีอาหารแล้วต้องมีหลักธรรมในการปฏิบัติ เพื่อทราบแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกหลัก

5.2 ผลจากการศึกษาเชิงคุณภาพในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมประจำ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กลยุทธ์ในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรมที่มีประสิทธิภาพ และความมีสัมฤทธิ์ผลให้แก่ผู้เข้าร่วมปฏิบัติธรรมได้นั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการจัดการในทุกๆด้าน

ด้านอาคารสถานที่ จากการสัมภาษณ์พบว่า กลยุทธ์ในการบริหารจัดการสำนักปฏิบัติธรรม สรุปได้ว่าในด้านของอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมโดยภาพรวมข้อมูลต่างๆ ทุกท่านที่ได้ประมวลจากการสัมภาษณ์มีความเห็นที่ตรง และสอดคล้องกัน ในเรื่องสัปปายะ คือต้องมีความร่มรื่น สถานที่พัก อาหาร และห้องน้ำพอเพียง มีความสะอาดและมีความปลอดภัยในการอยู่ประพฤติปฏิบัติธรรม